

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

FRITHIOF HELLBERG

GRUNDLAGD AF

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN 10 SEPTEMBER 1911.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE
JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Lapparnes konstnär.

DEN DÖDSRUNA öfver Johan Tirén, med hvilken Idun i dag öppnar sitt nummer, är författad af den unge lappen Torkel Tomasson, som för närvarande bedrifver studier vid ett af Stockholms gymnasier och hvilken känt det som en hjärtesak att låta en stämma klinga fram vid den bortgångne konstnärens bår just från de djupa leden af det folk, han ägnade sin kärlek och starkaste gärning.

HELT VISST var jag den, som först af den lapska nationen mottog underrättelsen om förlusten af en man, som stått lappfolket mycket nära.

Den lapska nationen torde för närvarande icke i den utsträckning, som vore önskligt, nog kunna betyga sin aktning och tacksamhet för denne sin konstnär, Johan Tiréns, minne. Men framtiden, hoppas jag, då äfven detta folk nått fram till en högre kulturutveckling, skall veta att i lapparnas historia odödligt bevara detta namn.

Denne lapparnas väktare, konstnären Johan Tirén, var född den 12 okt. 1853 i Själevad, Ångermanland, där fadern var präst.

JOHAN TIRÉN

SKJUTNA RENAR.

WETTERGREN & KERBER

DIREKTÖR DAN BROSTRÖM

Efter studier vid hufvudstadens Tekniska skola vann han 1877 inträde som elev vid fria konsternas akademi. Här eröfrade han 1880 kungliga medaljen för prisämnet "Loke fängslas af Asarna".

Efter studier utrikes drogs han tillbaka till hemlandet, och bland de jämtländska fjällen och Ovikens storslagna regioner fann han det folk, hvars säregna lif han som konstnär skulle komma att tolka.

Huruvida Tirén på andra områden vunnit popularitet som konstnär faller icke inom mitt område att skildra. Det jag vet är, att när det gällde att på duken konstnärligt framställa lapparna och lifvet på högfjället, då var och förblef Tirén den ende verkliga lappkännaren och specialisten.

Man må icke tro att man blifvit lappkännare med det, att man en eller annan gång rest upp till Lappland och därvid, som man ofta får se, händelsevis råkat komma i tillfälle att röka en fredspipa med lapparna och sofvit i en lappkåta med en lurfvig lapphund till hufvudkudde och snarkande lappar omkring sig.

Nej, det fordras mer.

Tirén hade i årtal följt lapparna, lefvat deras lif, tagit del i matfatet och icke dragit sig undan att en stormig höstnatt stå vakt vid renhjorden på högfjället.

På denna väg hade han lärt känna lappfolket för hvilket han, likt en G. v. Düben, tycktes ha fattat en osläcklig kärlek. Genom denna sin stora erfarenhet hade han insett nödvändigheten af att mot förtrycket värna detta folk, på samma gång han på konstens väg velat tolka dess ofta hårda kamp för tillvaron.

I politiskt afseende har också Tirén spelat en viss roll i lapparnas historia. Det är honom jämte major Cl. Adelsköld lapparna i främsta rummet ha att tacka för, att en lag kom till stånd mot tjufskytte af renar. Det påstås att Tirén bröt isen genom sin "Loke", "Jämtlandssågen" och "Näcken" m. fl.

För oss lappar framträdde han stor i lappstridernas heta dust 1890, och det var också då, som han på allvar ägnade sig åt att med penseln skildra fjällfolkets strid.

Händelsen var den, att på 1890-talet hade uppstått ett spändt förhållande mellan lapparna i Härjedalen och bofasta, för hvilka senare den norskfödde bruksägaren i Funäsdalen William Farup var den ledande.

Farup lät systematiskt nedskjuta renar i massor, så snart dessa råkade komma på hans ägor. Tjufskjutning af renar hörde icke till ovanligheten. Lapparna å sin sida stodo så godt som maktlösa. Ingen lag fanns att tilllämpa mot de bofasta. Lapparna själva ägde icke förmåga att hos statsmakterna framföra sin ställning. Då var det, som Tirén såg sig föranlåten att ingripa. Till riksdagen 1891 ingaf Tirén en broschyr öfver de grymma dåden, och saken kom för riksdagen, där Adelsköld höll ett utomordentligt tal. Det var nu som Tiréns, här återgifna duk "Skjutna renar" exponerades, och hvad man i ord icke kunnat få fram, det har artistens pensel förmått tolka. Sedan dess blef Tirén afgjordt en lappfolkets konstnär, och undan för undan drogos hans mästerstycken fram för en beundrande allmänhet, men kanske endast den, med lapparnas förhållanden förtrogne, kunde fullt förstå hans konstverk. Tiréns konstnärliga talanger ligga utom min kompetens att bedöma, men ett vet jag, att sanningen har han så godt som alltid träffat.

I sin "Snöstormen" har han på ett mästerligt sätt, som ingen annan, förmått skildra lappens ofta behårda kamp för sin existens. På duken "Vargarna i renhjorden" har han på ett träffande sätt, genom sin dyrköpta er-

farenhet, lyckats få fram huru vargarna i dagryningen (vargen går till anfall vanligtvis i dagbräckningen eller också i sista kvällsskymningen, mera sällan midnatts) anfalla en bevakad renhjord från läsidan. Man ser hur en varg huggit en ren i "vankeskrifveb", bakre extremitetens tjocka muskel mot låret till, där vargen bekvämast hugger första taget. Renen blöder och håller just på att ge tappt, då renvaktaren med sin spjutstaf synes mätta vargen dödsstöten. Hvarför konstnären från scenen icke utelämnat lappen och den lilla skällande hunden har jag icke lyckats utfundera. Saken är den. Det lyckas aldrig en lapp att döda en varg i den ställningen.

Det påstås, att konstnären här velat illustrera något särskildt och den, som lyckas förstå taflan rätt, finner också förklaringen öfver den, i mitt tycke öfverflödige lappen och den lilla skällande hunden.

Ur den mängd konstverk Tirén frambragt vill jag till dem, jag redan nämnt anförda: "Lappar på jakt", "Renhjordens midnattshvila" (vallgossen lutar sitt hufvud mot skälloxen för att icke riskera vådan att somna från hjorden), "Vilsegångna lappar", hvilken eröfrat stort uppsående i utlandet, "Rast i skogen" m. fl.

Tirén har från fjällfolkets lif skildrat sorg, kamp och strid, men han har också förmått skildra lifvet på högfjällen lika storslaget, som det i verkligheten är. "Rivalerna" t. ex. är en typisk Tirénare på detta område.

En ståtlig renhjord befinner sig under parningstiden en höstdag på middagshvila. I förgrunden befinna sig hufvudpersonerna, två ståtliga rentjurar sporrande upp marken efter sig under deras vilda kamp och kraftmätning, medan i bakgrunden en håller utkik för att se hvem af de kämpande måste kapitulera.

Den man, hvars lifsgärning mot lapparna jag här ofvan sökt skildra, var i hela sitt väsen en verklig lappvän i själ och hjärta.

Till hans trefna tjäll uppe på Döbelnsg. 40, eller senare på Upplandsg., kommo ofta hans många vänner från fjällen. De framburo till honom då ofta sina bekymmer, och Tirén visste då alltid råd.

Tirén var stor som konstnär, men som människa, lappvän och försvarare af våra intressen höjer han sig öfver hela vårt lands konstnärsvärld.

TORDEL TOMASSON.

Årets tolf kapitel.

För november ha vi utsatt som täflingsämne:

Många bäckar små...

Ett kapitel om de ungas uppfostran till sparsamhet och klok hushållning.

Inför detta ämne mötas antagligen många tankar, deras, som stå grubblande inför problemet, deras som misslyckats vid försök till lösning och deras som lyckats, och vi hoppas att de senare vilja dela med sig af sin erfarenhet. Täflingskrifter, som skola vara försedda med påskriften: *Iduns artikeltäfling*, samt åtföljda af författarens fullständiga namn och adress, måste vara inlämnade till redaktionen af *Idun* senast den 30 september 1911. För den enligt redaktionens åsikt bästa artikeln utfästes ett pris af

ett hundra (100) kronor

och den prisbelönade uppsatsen inflyter i något af *Iduns* novembernummer.

Stockholm den 1 september 1911.

Redaktionen af *Idun*.

FRÖKEN LÖNROTH VID SKRIFBORDET.

Elisabeth Lönroth.

Ett nytt författarnamn.

UNDER RUBRIKEN "Ett eldprof" är Idun i dag i tillfälle förmedla en väl så intressant litterär debut, på samma gång vi meddela en unik bild af den unga författarinnan. Till denna har fru Julia Svedelius, f. von Heijne, velat foga följande poetiska och varmhjärtade presentation.

DET VAR EN GÅNG en dunfin liten sångfågel, som föll ur boet och bröt vingarna under sin första flykt dag. Fåfånga voro dess flaxande försök att höja sig öfver marken, den kunde aldrig mer svinga med de andra högt mot den blånande himlen, och ändå hade den långtat därefter så oändligt. Fågelhjärtat pickade af sorg, och den vingbrutna gömde näbben och glömde att tänka på den rikedom af lycka, som ligger däruti att kunna sjunga fram smärtan så väl som jublet.

En dag, då alla andra flyttfåglar drogo mot sol och söder, och isvinden kom den tysta sångarfågeln att ana dödens närhet, då höjdes för allra första gången en ton från dess strupe. Den kom från ett sorgtrött hjärta, kanske var det därför tonen blef så gripande.

Så länge fågeln lefde, upphörde den inte att sjunga allt klarare om den fröjd, som ett par drömda vingar kunna ge en fågel. Och tonerna stego högt, ja, högre än någonsin ett par vingar mäktade bära. — — —

Det finns många slag af vingbrutna sångare, och hon, som jag nu går att presentera för *Iduns* läsare, delar deras öde.

Ty är man inte vingbruten, när man ej minnes en enda hälsodag under hela sitt lif? Då man spämt sin viljestyrka till dess yttersta möjlighet för att kunna sköta sitt arbete men slutligen hör den spröda klangen, som bådard att styrkan skall springa af, om man ej släpper efter. Då man står inför lifvet stum af bafvan för dess många svårigheter.

Elisabeth Lönroth skulle kunna skildra detta, men hon vill ej tillåta ens att någon annan gör det, försynt som hon är.

Emellertid måste man snudda äfven vid

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 8.—
Half år	» 3.50	Half år	» 4.25
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Lösnr	» 0.12	Lösnr	» 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästernamnelsg. 43.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.	Expeditionen: Riks 1646. A. 6147.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 8660. A. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. A. 195.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
25 öre efter text.	Utländska annonser
30 öre å textside.	debiteras 50 öre med
20 % förhöjning å särskild begärd plats.	20 % förhöjning å särskild begärd plats.

Ett eldprof.

Ur Elisabeth Lönroths "Bibliska gestalter", som i dagarne utkommer på Norstedt & Söners förlag.

dessa hennes erfarenheter för att kunna glädjas öfver den vida port, som öppnats och genom hvilken en ny utsikt strålar emot henne.

Med djup tacksamhet inför Gud har hon låtit sig ledas — till att börja med stödd genom andras uppmuntran — in på en ny väg, författarbanans. Då hon för ett och ett halft år sedan måste sluta det alltför kräfvande lärarinnekallet och läkaren ordinerade en absolut hvila till sängs under ett års tid, var det, som sångartionerna pressades fram.

Och nu till hösten är den första volymen färdig af de "Bibliska gestalter, tecknade för barn och ungdom", med hvilkas nedskrivande hon sysslat de tider hon haft kraft därtill.

Det är ett märkligt arbete, som här kommer ungdomen till del. Hon har försökt måla med lifvets egen färg några af de monumentala personligheterna ur gamla testamentet.

Omotlig inför Jahves vilja träder Abraham oss till mötes som den första gestalten. Nytestamentligt ljus skimrar Josef i sitt händelserika lif, där vedergällningens lag uppenbaras. Moses, Daniel, Samuel, David harpolekaren och Saulströstar, ett ståtligt följande af gudsmän, träda fram inför oss fattbart lefvande och nära.

Det yttrades för ej så länge sedan på ett betydelsefullt teologiskt möte i vårt land: "Barnens andliga fantasi måste försättas i rörelse, om kristendomsundervisningen skall bli dem kär."

De som haft tillfälle att taga del af detta arbete tro, att Elisabeth Lönroths bok just i det afseendet skall göra stor nytta.

Som hon under många år varit kristendoms-lärlarinna, äger hon ju förutsättningar att kunna behandla ämnesmaterialet. Hennes biografiska teckningar äro grundade på bibeln, ej på bibelkritiken, och hennes gestalter hafva lefvande framträd för hennes egen inre syn — det är därför de komma läsaren så nära.

Inför hennes manuskript tänkte jag: måtte icke barn och ungdom skola kalla denna bok för en "rolig bok"? Och därmed är intet vanvördigt sagdt. Tvärtom. Det klagas ofta öfver bristen på verkligt god och på samma gång roande lektyr såväl för familjekretsen som vid sällsamheter, samkvämsaftnar, söndags-skolor o. s. v. Just där tror jag de bibliska gestalterna kunna fylla ett behof, då nu deras del I inom de närmaste veckorna utkommer på Norstedt & Söners förlag.

Andra pennor än min må referera bokens pedagogiska värde. Jag skulle ju egentligen bara säga några ord om dess författarinna.

Hennes yttre lefnadsöden äro, för så vidt jag känner dem, föga händelserika. Ständigt sjuklig, som redan nämnts, växte hon upp på det fagra Tyresö, där hennes far var kyrkoherde. Hennes gladaste barndomsminnen äro förknippade med de stunder, då hon fick samla syskonen omkring sig och berätta, berätta...

Hennes trånga värld blef då med ens gränslös. Hon flög själf i fantasien, hvart hon ville, ja hon visste ej ens, hvart hon styrde sina tankars sväfvande vingpar.

Med åren ha de burit henne allt högre uppåt mot den värld, där tyngande bojar lossas, och hon har själf sagt mig, att det arbete hon nu fått utföra har skrivits i stunder, då hennes ande känt sig fri och hennes andliga hörsel varit skärpt.

JULIA SVEDELIUS,
f. von Heijne.

VI BEGIFVA oss ännu en gång till Beer-Seba.

Abraham är trots sin höga ålder ännu en kraftfull man. Sara däremot börjar att känna årens börda, och hennes krafter aftaga.

Isak har lämnat de egentliga barnåren bakom sig och börjat utvecklas till yngling. Gestalten är smärt och högväxt och hållningen alltigenom ädel och tilldragande. Hans väsen är fortfarande mildt och fridsamt, så helt annorlunda än Ismaels vid samma ålder. Ofta hvilat ett tankfullt och drömmande uttryck öfver löftets son. Det är som skådade han stundom in i fördolda världar eller läste framtidens förborgade ting.

Likväl är Isak ingen dådlös yngling. Han älskar att följa fadern på dennes vandringar mellan de olika betesmarkerna eller att deltaga i herdarnas arbete med boskapen. För alla och en hvar, som han möter, har han ett glad ord eller ett vänligt leende. Också är Abrahams son, den blifvande höfdingen och stamfadern för mycket folk, beundrad och älskad af alla, äfven af landets hedniska befolkning.

Ej underligt om den gamle faderns hjärta sväller af kärlek, stolthet och glädje, när han betraktar denne son, som Gud gifvit till hans ålderdoms glädje och tröst. Och han kan ej uthärda den tanken, att något ondt skulle kunna hända den älskade sonen.

Men så en natt plågas Abraham af oroliga drömmar.

Slutligen vaknar han med en beklämmande känsla, att någon fara hotar Isak. Den gamle går fram till hans läger och lutar sig öfver honom. Månljuset faller just nu öfver det vackra, ungdomliga ansiktet. Gossen sover den lyckliga barndomens fridfulla sömn, och ett leende hvilat på de halvsutnå läpparna. Tydligen felas honom intet, och fadern återvänder till sin hvilobädd, men sömnen vill ej mer infinna sig.

Nu höres en sakt hviskning.

Abraham sätter sig upp och lyssnar. Han hör sitt namn nämnas. Förvisso har Herren något att säga sin tjänare. Han lyssnar åter.

— Abraham!

— Här är jag.

— Tag din son Isak, din ende son, som du har kär, och gå bort till Moria land och offra honom där såsom brännoffer på ett berg, som jag skall visa dig!

Abraham hör intet mer, men om och om igen upprepar han för sig själf de fasansfulla orden, och han kan till en början ej fullt fatta deras innebörd. Slutligen blir det honom dock klart, att Herren befallt honom att offra Isak, det käraste han äger, till brännoffer.

Då sammanpressas hans strupe af ångest. Kallsvetten strömmar utför hans färade panna och kinder, och han skälver af smärta. Vål har Guds utkorade under sin långa lefnad haft att utkämpa mången het strid i sitt inre. Vål ha hans tro och lydnad mer än en gång blifvit ställda på hårda prof, men aldrig har själskampen varit så fruktansvärd som i denna natt.

— Offra Isak — men huru blifva då löftena fullbordade? — Nej, det kan ej vara den Högstes vilja.

— Gifva Isak till brännoffer åt Herren! —

— Herre, Herre, du den allra Högste, all min egendom vill jag gifva dig. Begär blott icke detta enda, blott icke Isak — icke Isak! —

Ur själens innersta djup kommer denna bön, men Herren svarar ej sin tjänare.

Abraham upprepar åter för sig själf Guds befallning. Den bränner honom som med eld. Han kan ej skjuta den ifrån sig.

Så står han ännu en gång upp och går fram till den sofvande gossen. Tunga tårar falla utför den gamles kinder.

— Isak, min Isak!

Abraham förmår ej längre stanna inne i tältet. Ångesten hotar att kväfva honom. Han måste ut i natten, ut under den månlysa, stjärnströdda himmelen. Där kan hans ande lyfta sig uppåt. Där känner han sig närmare den Högstes tron.

Men nattens timmar skrida, och alltjämt kämpar Abrahams själ med Gud.

Ändtligen böjer han sig ned med ansiktet mot jorden och förblir så orörlig en stund. Men när han sedan reser sig upp, är hans anlete som förklaradt. Striden är slut. Abraham har gjort offret. Är så den Högstes vilja, då är han färdig att gifva honom äfven Isak, sitt lufs glädje. Ingen makt i himmelen eller på jorden kan hädanefter hindra den gamle troskämpan att fullgöra den Högstes befallning, och hans förtröstan sviker honom ej. Så visst som Herren lefver kan han ej återtaga sina löften. Och skulle ej han, den Allsmäktige, han som låtit Sara föda en son på sin sena ålderdom, skulle ej han kunna uppväcka de döda och återgifva till lifvet Isak, den son, öfver hvilken så många löften hvilat?

Emellertid börjar nu dagen att gry.

Abraham går att väcka Isak och tvenne tjänare, hvilka skola följa med på den rätt långa och besvärliga vandringen till det nordliga berglandet.

Till sonen och tjänarna såväl som till Sara säger han endast, att Herren bjudit honom att gå åstad och offra ett brännoffer i Moria land.

Snart äro också alla förberedelser afslutade och en åsna lastad med lifsmedel, vatten och ved. Och redan innan solen hunnit långt på sin bana, är Abraham på väg för att fullgöra den Högstes befallning, den svåraste han någonsin mottagit.

I hans själ bor ej längre någon tvekau, men tung är vandringen, och ju närmare han kommer målet, dess större är hans smärta. Den gamles rygg är böjd, och tungt lutar han sig mot sin staf, under det han vandrar uppåt bergstrakten.

Mot aftonen af den tredje dagen känner han, att målet är nära. Han stannar, lyfter sitt hufvud och ser sig omkring.

Då får han på afstånd se en kulle, som höjer sig något öfver den öfriga omgifningen, och med ens blir det honom klart, att det är där han skall offra Isak. Han vänder sig till sina tjänare.

— Stannen I här med åsnan! Jag och gossen vilja gå dit bort. När vi hafva tillbedt, skola vi komma tillbaka till eder.

Abraham lägger så veden på sin sons axlar. De unga skuldrorna uthärda med lätthet den börda, som i denna stund skulle bli den gamle för tung. Själf tar han däremot elden och knifven i sin hand.

Och så börja de två, far och son, vandringen upp för Moria kulle. Tysta gå de vid hvarandras sida. Abrahams knän svikta, men han går dock beslutsamt framåt. Isak betraktar då och då sin fader. Han kan ej undgå att lägga märke till det allvarliga och sorgsna uttrycket i hans ansikte. Redan förut har det väckt

KLÄDNINGAR

Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.

som äro fläckiga eller nedsmutsade kunna genom kemisk tvätt blifva fullt användbara. Priset härför är lägst Kr. 3.- per klädning. Det är dock ej likgiltigt till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:

Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt Kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

gossens förundran, att fadern ej medfört något djur till offret. Nu griper en aning honom.

— Min fader.

— Här är jag, min son.

— Se här är elden och veden, men hvar är väl fåret till brännoffret?

— Gud utser nog åt sig fåret till brännoffret, min son.

Fadern vill ej i förtid skrämman sin son, och ej kan han vara fullt säker därpå att Isak ej skall försöka fly. Därför vill han ännu en stund behålla för sig själf den fruktansvärda hemligheten.

Men Isak har redan läst den i den gamles ansikte. Han förstår, hur hans fader nu måste lida — ej ett ögonblick tviflar han på faderskärleken, — och ej vill han genom fruktlös klagan öka hans sorg. Men stor är barnahjärtats ångest inför dödens åsyn.

De två gå åter tysta en stund, men snart äro de framme vid målet.

Abraham begynner sitt svåra värf, och Isak hjälper själf till att bygga det altare, där han inom kort skall gifvas till offer åt Herren.

När allt är redo, säger den gamle med darande stämma:

— Du är brännoffret, min son.

Och Isak svarar:

— Jag vet det, min fader.

I denna stund skulle det ej vara svårt för den starke och vige gossen att undfly sin gamle fader, men likväl låter han sig utan motstånd bindas ofvanpå veden, ty hvad den Högste befällt, *måste* ju ske. Intet ord kommer öfver gossens bleka och skälfvande läppar. Blott en ångestfull blick på den älskade fadern, som nu höjer sin knif, och så sluter han ögonen i väntan på dödsstöten.

Då, i detta ögonblick, omslutas de två, den gamle och den unge hjälten, af det mest strålande ljus, och en röst kommer från ofvan.

— Abraham, Abraham!

— Här är jag.

— Kom icke med din hand vid gossen, och gör honom intet, ty nu vet jag, att du fruktar Gud, då du icke har undanhållit mig din ende son.

Både Abraham och Isak ha hört hvarje ord, och ej är fadern nu sen att lösa banden, som fångsla hans son vid altaret. Men i detsamma får han se en vädur, som fastnat med hornen i ett snår. — Där har han ju brännoffret, som Gud själf anvisat.

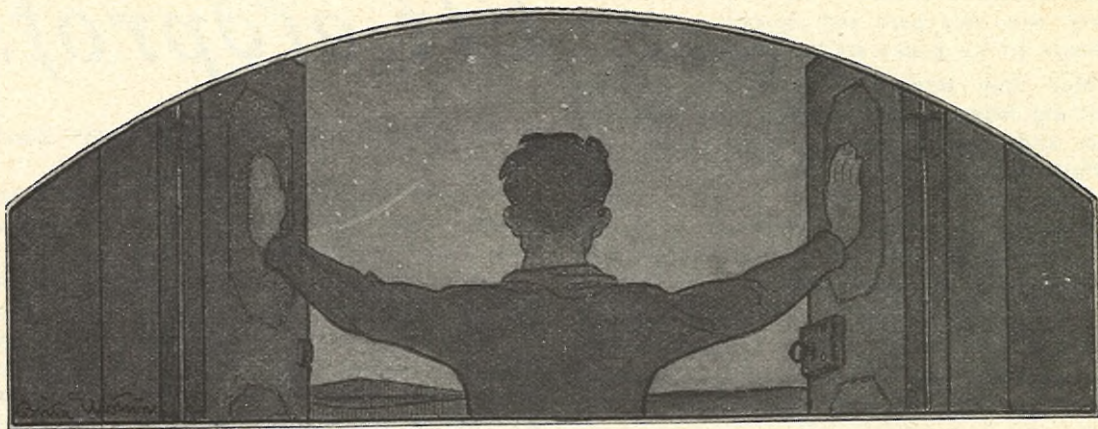
Med hast skyndar han till stället, slaktar djuret och lägger det på veden i stället för sin son.

Mörkret har fallit på, men lågorna af offerelden stiga mot skyn och upplysa med sitt flammande sken den helgade mark, där en gång i framtiden otaliga offer skola frambaras i den Högstes helgedom.

Abraham och Isak knäböja vid hvarandras sida. Glädjetårar falla utför den gamles bleka kinder, och båda uppsända ur öfverfulla hjärtan tacksägelse och lof till den Högste.

Då — i ett nu — öppnar sig himmelen för deras hänfödda blickar, och ett strålande sändebud från den Högstes boningar sänker sig ned till jordens barn och talar i Jahves namn.

— Jag svär vid mig själf, säger Herren, att eftersom du har gjort detta och icke undanhållit mig din ende son, därför skall jag rikligen välsigna dig och göra din säd talrik såsom stjärnorna på himmelen och såsom sanden på hafvets strand, och din säd skall intaga sin fiendes portar. Och i din säd skola alla folk på jorden blifva välsignade, därför att du hörde min röst.

SÅNGERNA · OM · HEMMET ·
· AF · OSCAR · STJERNE ·
XIII.
GÄSTERNA

MITT HEM stod högt öfver dalarna
där vinden spelade fri
i öppna och vida salarna
all rymderns melodi,
där brusade många rösters tal
och många pulsars dans,
då ögonen biktade fröjd eller kval
i blid eller tårad glans.

Ty porten jag öppnat och grindarna
för hvarje vägnars son,
som dragit med ödet och vindarna
Gud vet hvarthän och hvarfrån.
Jag honom bjöd mitt bord och mitt bröst
och visste ej ens hans namn,
men lyssnade till hans ord och röst
och gråt och skratt i min famn.

Jag glömde mig själf för gästerna
och rörda stämmornas sång,
som striderna talte och festerna,
som lifvet bjöd dem en gång.
Skilda till länder och tidehvarf,
som ångest, som hopp och mod
buro de mänsklighetens arf
i mänskligt bultande blod.

Där sjöngs det om morgonländerna,
om frihet och purpurljus,
där susade forntidslegenderna
sitt hemlighetsfulla sus.
Slakten och riken och öden och år
mig gästade dag från dag,
till sist i en suck, ett löje, en tår
försmalt mitt lyssnande jag.

Ni gäster i stjärnhöga nätterna,
er ljusblick skärpte min syn,
att vida jag såg öfver slätterna
och hembygdsåsarnas bryn:
i rymderna dansade världarna fram
enhvar i sin hemvarma sfär,
jag klart den oändlighetshymn förnam,
som brusar i allt som är.

Än ständar mitt hus öfver dalarna
där vinden spelar fri
i öppna och vida salarna
all rymderns melodi.
Men själf är jag droppen i evig ström,
som famnar mig själf och mitt hus,
jag själf i mitt jollrande barn är en dröm
om ett fjärran morgonljus.

Uppgif lifvidd (under armarna), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur fullt tillförlitliga, moderna och eleganta
Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 80 öre, Nationaldräktmönster 1 kr. Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

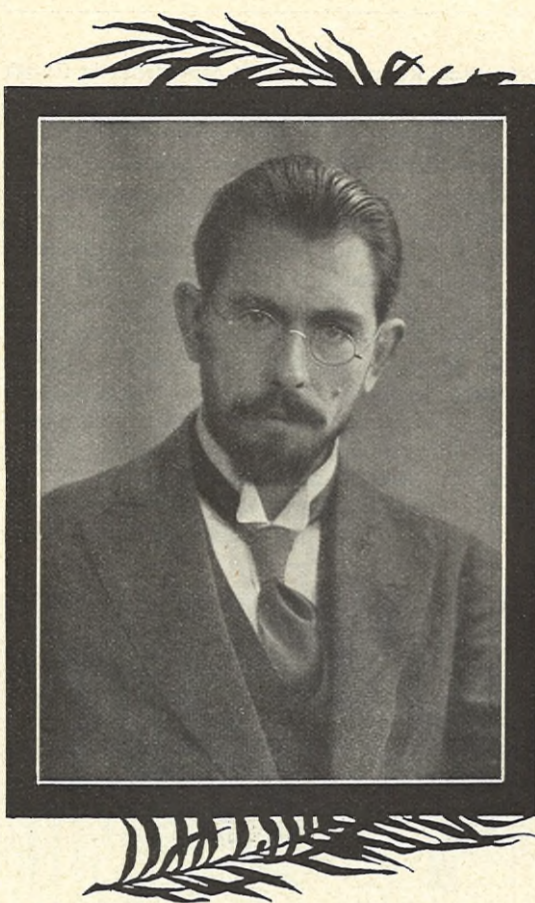
Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till
Mästersamuelsg. 45 B, Stockholm.
Mönsteraffären "Chic".

Anders Trulson. In memoriam.

ANDERS TRULSON ÄR DÖD. Budskapet kom så plötsligt, och hans vänner, som före hans afresa till Södern hörde honom tala med sin vanliga trygghet om det förestående arbetet därnere och sin gamle lärare Zarthman, åt hvars sällskap han gladde sig, sända nu en bestört och sorgsen tanke till den graf i Civita d'Antino, där han redan hvilat. Ehuru man väl visste, att hans hälsa var något vacklande, kunde det stundom förefalla hans omgivning, som om Anders Trulson i öfverdrifven grad sysselsatte sig med sitt hälsotillstånd och dietetiken i allmänhet. Det kunde till och med skämtas en smula om saken, men han blef envist vid sitt. Och det smärtsamma faktum visar nu, att Anders Trulson i detta som annat var en man, som visste hvad han gjorde och hade fog för sina principer.

Det är icke längre så ondt om målare i Skåne, men Anders Trulson var en af förgrundsmännen — en af dem som arbeta och hvilkas arbete är förnyelse. På hans skuldror kunde den unga skånska konstens uppgifter hvilat tryggt, sina brådaste läroår hade han bakom sig, han föreföll färdig för det långa, svåra konstnärskapet och vid sin död var han endast 37 år gammal. Bittert, bittert! Hela den begåfning, han med sådan nobel ärlighet förvaltade, tycktes i särskild mening baserad på den långa verksamheten, det långsamma framåtskridandet. Han tillhörde otvivelaktigt den bästa konstnärstypen, den okuliga växtens, den tålmodiga utvecklingens; hans konst byggdes organiskt, cell vid cell, och var icke sådan, att den på en utställning kunde springa fram med något af en uppenbarelses glans för att nästa gång sjunka matt tillbaka till gamla uttrycksmedel. Hvad den gaf, det var på sitt plan alltid definitivt. Han tillhörde icke de lätta, sorglösa artistsjälarna. Uppvuxen i små villkor — fadern var herrgårdskusk i Tosterup — fick han från början vänja sig vid kargt lif, och det är antagligt, att ungdomens umbäranden bidragit till hans förtidiga bortgång. Likväl fick han vara med om att se den ljusning för den skånska konstens yttre villkor, som i dessa dagar kan konstateras, och som kanske verkligen bebådar en tids stadigt godväder. Emellertid är han, om jag icke misstager mig, den ende af de mera betydande skånska målarna, som icke begagnade sig af de gynnsamma konjunkturerna för att anordna en separatutställning. Hvarför vet jag icke, men kanske ansåg han sig icke ha tillräckligt mycket nytt och representativt att visa. Nu kommer väl i alla fall en dylik utställning att anordnas, och det lider intet tvifvel, att hans konstnärliga kvarlåtenskap blir starkt efterfrågad på marknaden. Döden är som bekant alldeles oförläpelig som arrangör af separatutställningar, men tager också dryg procent för besväret.

Anders Trulson var en studiernas man. Hans fysionomi hade något af tysk målarpfessor, men bakom brillorna forskade ett par ögon, fyllda af det nyktert vackra allvar, som en lugn höstdag kan präglade ett skåniskt slättlandskap. När man kom till hans ateljé vid Klemenstorget i Lund, hade han alltid fullt upp att visa. Med afseende på sin egen konst var han icke vidare talför, men om konst i allmänhet — äfven teoretiska spörsmål — talade han gärna. Han ägde

Rahmn, Lund, foto.

en försynt, inbiten hänförelse utan vältalighet; långsamt som han under samtalen knäckte de hasselnötter, hvilka han i sin strängt vegetabiliska åskådning tillskref så många förträffliga egenskaper, framlade han sina reflexioner, aldrig alltför själsäker, alltid beredd att lyssna. Under tiden hvilade hans blick vetenskapligt forskande på besökarens drag, han studerade ständigt och hörde öfverhufvud till de människor, som icke kunna förströ sig, icke för ett ögonblick lossa arbetstvånget från hand och öga. Slumpen sammanförde mig rätt ofta med honom under hans utlandsresor, men vare sig jag mötte honom i det kulörta folkvimlet på Place Blanche i Paris eller vid de stilla kanalerna i Brügge, alltid föreföll han vara i strängt arbete, äfven om icke målarskrinet var med.

Anders Trulson var så godt som ensam porträttör i en skola af landskapister. Som porträttör var han verkligen betydande med sin lödiga karaktäristik och kraftfulla färgupfattning. Hans porträtt af ciselören Sven Bengtsson skall alltid intaga ett hedersrum i svenskt måleri; intressanta äro äfven hans porträtt af professorerna Wrangel och Ribbing, och från självporträtten — jag minnar mig tre sådana — blickar hans flärdlösa målarintelligens förkroppsligad ut i världen. Hans bilder af män äro som regel af större värde än hans damporträtt; den mogna mandomens besinning och ålderdomens svala melankoli återgaf hans pensel stundom mästerligt. Uppgiften att framställa unga kvinnor lockade honom tydligen i särskild grad, men hans teknik hade ännu icke vunnit den lätthet som vågar leka, den flyktighet som ofta bäst fångar den kvinnliga charmen. Men att han äfven häri en gång skulle nå fullt herravälde, därom råder intet tvifvel: Han

ägde de psykologiska förutsättningarna för att blifva en allsidig själstolkare. På sista tiden började han odla den konststart, som framför andra är den hvassa psykologiens och människokunskapens — etsningen. Hans pensels föredrag var alltid kärft, dess värme föreföll liksom bunden; i personschildringen höll han sig till den robusta natursidan, samtidigt som han lät det intimt mänskliga spela fram helt varsamt. På samma sätt är det med hans landskap.

Han började som rättfram bygdeskildrare — en stugulänga, omgifven af knotiga träd och risiga buskar, torftiga vråar helst, men öfvergjutna af en viss kylig stämningsdager. Grått och rött är skalan. Men småningom sökte han större syner, och hans festliga »Björken», det gyllene trädet mot Skeldervikens kornblå vattengrund, står i friskt minne som en af hans markanta dukar. Han öfvergaf så småningom de rena hembygds-motiven och blef resenär; huruvida han härvid följde inre maningar eller andras är mig obekant. Säkert är emellertid, att hans konst allt fortfarande blef i god mening provinsiell. Det vore föga bevändt med den provinsiella egenarten, om den icke hölle färgen i en kosmopolitisk stortvätt. Och det vore rätt naturligt, om Anders Trulson för en tid tröttnade vid skåniskt landskap och sökte nya perspektiv, samtidigt som hans teknik frestade nya verkningsmedel. Troligt är att han likväl en gång skolat återvända från oliv- till pilträden, men det fick han alltså aldrig.

Och hur som helst — det lider icke tvifvel, att han älskade exempelvis Brügge med en rent personlig kärlek. Luften gynnar där den kolorit, som var egendomlig för honom, djup och mättad som cello-klinger. Han tillgodogjorde sig i dessa Brüggedukar vissa intryck af holländskt måleri. Stenbroarnas harmoniska spegling i oljetungt vatten, tegelgaflarnas konturer mot flandriska skymningshimlar, den sofvände stillheten öfver ålderdomlig arkitektur återgaf han snart nästan virtuost. De blefvo visst ganska eftersökta, dessa Brügge-scenerier, men jag minnar mig mycket väl en dag, då han med stort eftertryck försäkrade, att nu ville han icke måla mer Brügge, ty nu ville han något annat. Dessa mörkskimrande stycken i olja och tempera utgöra en fängslande och avslutad fas i hans konstnärskap. Sedan återfann han något af samma mystik i Visby, och åtminstone en duk därifrån äger stor och glansfull helhetsverkan. De ljusgyllene murarnas gördel omsluter hela kompositionen.

De gamla stilfulla skönhetsstäderna, dem lärde han sig älska, och till dem sökte han sig på senare år, icke därför att han ägde romantisk läggning, utan rätt och slätt därför att han var målare och i dem fick tillfredsställa sin brinnande arbetslidelse. Det var också i en sådan stad han fick dö... Hans verk blef oafslutadt. Han nådde icke så långt han kunnat, men han räddades i stället från de slappnande krafternas, den senila tillbakagångens vemod. Anders Trulson hörde till de konstnärer, som skapa sund tradition, och hans minne blefve vackrast befast, om Skånes framtida konst följde hans föredöme i själfständighet och själfpröfning.

ANDERS ÖSTERLING.

LÄS!

Några äldre årgångar realiserats till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till *Expeditionen af Idun, Stockholm*, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1892	2:—	Iduns julnummer 1894	0: 20
Idun 1893 (nr 1 felas)	2:—	Iduns julnummer 1898	0: 20
Idun 1904 (med julnumret)	3:—	Iduns julnummer 1901	0: 25
Idun 1906 (utan julnummer, nr 25 o. 52 felas)	3: 50	Iduns julnummer 1904	0: 30
Idun 1907 (med julnumret)	4:—	Iduns julnummer 1905	0: 30
Idun 1908 (med julnumret)	4: 50	Iduns julnummer 1908	0: 50
Idun 1909 (med julnumret)	5:—	Iduns julnummer 1909	0: 75
Idun 1910 (med julnumret)	6: 50	Iduns julnummer 1910	1:—

LÄS!

UNGERNS PAVILJONG.

III.

DÅ JAG NU går att med intryck från våra friska, svenska salar göra några jämförelser och iakttagelser inför andra länders prestationer, lockar mig lusten att först uppsöka några af de nationer, som under en eller annan period utöfvat inflytande på europeisk konst. Hvert går man då? Den klassiska konsten med ursprung långt före vår tidräkning och Grekland till födelseort, har ju lämnat så rika, så allenasaliggörande grunder för allt hvad konst-kunskap beträffar, att jag bestämmer mig för att af den här förekommande kvarlevan af grekisk konstidé se, hur saken nu står.

Tyst, tyst! vi breda en slöja däröfver! Greklands här exponerade alster äro blott att uppfatta som ett betydande faktum utan anspråk att medtäfla i kampen om Apollos bevägenhet.

På utgående från Grekland passerar man Bulgarien. Bulgarernas konst liksom den serbiska hör till de färskaste. Det oakadt smaka deras alster mycket af gammal, förlegad uppfattning. Dock kan Serbien, tack vare sin originelle skulptör Mestrovic, uppträda med berättigade anspråk på att uppmärksammas och antecknas för framtiden. Serbiens konst gnuggar sömnen ur ögonen, och där kan blifva något af.

Denna nation disponerar egen paviljong, nog så enkel till det yttre, men med en påfallande stilkänsla hvad interiören beträffar. Och här är det Mestrovics stil som regerar. Honnör för Serbien medan vi passera på väg till "La France". —

Man väntar sig här en förklaring på hvarför fransk — låt oss strax säga parisisk konst, gått i täten som en vinkande fana. Och man tycker sig verkligen träffa bekanta ansikten, släkdrag eller "folk, som man sett i spårvagn". Men här är det originalen! Det är deras afkomma eller aflägsna släkt, man förut sett. De förekomma i Ryssland, i Amerika, i Belgien, i Italien, ja, i nästan alla land. Man ser äfven drag, som äro kända i Sverige. — Den gamle Carolus Durand har en grupp arbeten med datum från flydda, sällare dar, då man blef stor på ett sätt, som nu inte längre roar. Till Frankrikes kända namn höra vidare Edouard Detaille, Roll, Harpignies, Aimé Morot, Henry Martin m. fl., som alla utställa vackra arbeten. Ännu bättre är den uppburne Cottet, som i en dyster grågrönstämnd scen från Bretagne, gripande berättar om, hur hafvet återger de döda. Det är icke blott en litterär bild. Det är lifvets, dödens och sorgens makt, som talar, och vemodet ligger lika mycket i färgen som i grupperingen af de sörjande kvinnorna kring en af hafvets hjältar, den där dukat under.

Och så leder stigen upp mot ljusare höjder! Där står Claude Monet, som en ljusets och färgens apostel, spridande läran om det ljusa, luftiga måleriet, hvilken uti arbeten af Charles Guérin, Hanicotte och ännu yngre krafter alltjämt föres framåt. Här förekommer mycket,

Från utställningsstaden vid Tibern.

Romabref från Iduns korrespondent.

som torde kunna räknas till representativ fransk konst, och som skulle gjort starkare intryck, om det bättre och konsekventare ordnats.

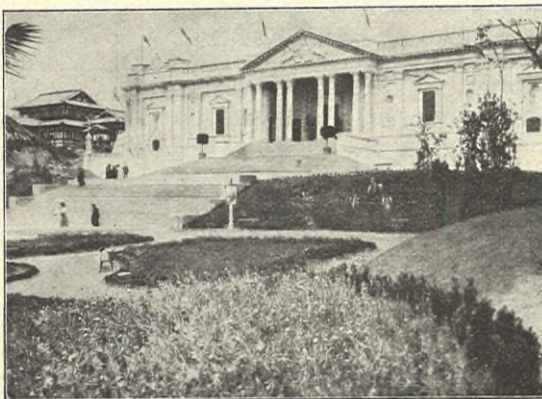
Från Frankrike gå mina tankar öfver till Tysklunds, och då närmast Münchens konst. Paviljongens tunga stramhet talar för en viss sorts ny arkitektur. Salaras utstyrelse är enkel och smakfull samt det hela luftigt och bredt. Fränsedt att en och annan paradtäfla gör hvad den kan för att sätta stelkramp i Germanias lifliga rörelser, måste man erkänna att här är ofantligt mycket vackert, värdt ingående studium. Lenbachs porträtt, så goda som någon sin; Mentzels femton arbeten, Stucks, Liebermanns, Habermanns, Sambergers m. fl. berömda mästares alster tåla ett ingående studium. Prof. Dills och Hölzels mättade, bredt

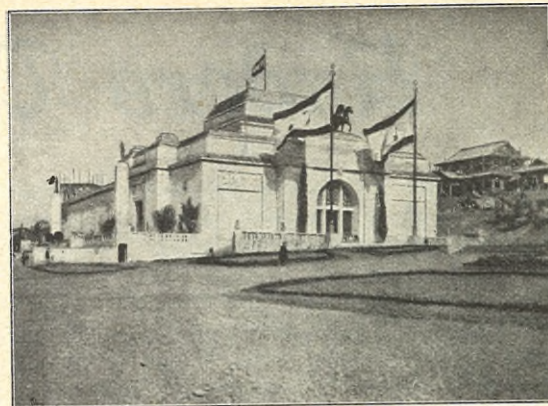
ELSA BACKLUND: EN UPPFOSTRARINNA.

gjorda landskap erinrar jag mig särskildt. Den retrospektiva utställningen med härliga arbeten af Hans Thoma, Uhde, Moritz von Schwind, Leibl, Aschenbach m. fl. kan vara värd sin egen konsthistoria.

England uppträder med en ytterst rikhaltig utställning. Äfven här är det en ovärderlig retrospektiv afdelning. Namnen Turner, Dante-Rossetti, Burne Jones, Constable, Gainsborough, Millais, Reynolds, Romney, Watts m. fl. borga för att det är en storslagen anda och ett gediget allvar inom den stilfulla paviljongens arkitektoniskt rena murar. De salar, som inrymma deras verk, kan man utan öfverdrift

ENGLANDS PAVILJONG.

TYSKLANDS PAVILJONG. (I BAKGRUNDEN JAPANS.)

kalla för Romautställningens "allra heligaste". Och dessa konstens ädelstenar äro hvarken få eller glest placerade, nej, det är en rik samling. Af levande engelska mästare finner man två sirligt utförda figurtaflor med motiv ur antikens värld samt ett porträtt af Alma-Tadema. Hans beryktade marmorframställning får sitt uttryck i dessa dukar t. o. m. i porträttet. Af Brangwyn har så litet medtagits, att man endast kan få en aning om hans konst. Walter Crane visar en oljemålning och två akvareller. Herkomer, Alfred East, Clausen, Orpen, Poynter m. fl. äro typiskt engelska i sitt måleri och intressera mindre i sin akademiska stil, än de mer fritt seende och gifvande Wilson Steer och Mark Fisher, som bjuda på dallrande, solglitrande landskap och vida vyer. John Sargent uppbär tillika med Shannon porträttmåleriet. John Lavery exponerar en interiör från sin ateljé med många figurer. Den är ganska torr och stel i kompositionen.

För öfrigt innehåller den engelska utställningen ett stort antal värdefulla akvareller. Rackham, Clara Montalba, Rosetti, John Ruskin och andra bidraga att gifva denna samling en hög nivå, och bland etsningssamlingen finner man alla inom England kända etsarenamn, vår egen A. H. Hägg ej att förglömma.

Då jag nu har att inom detta brefs begränsade utrymme uttala mig om de många ännu onämnda utställningarna, vill jag ej underlåta att särskildt framhålla den ryska utställningens mycket beaktansvärda konst. Där finnas målningar af den säregna tjuskraft, som man stormlängtar efter. Det är fria viljor med personliga uttrycksmedel, som tolka sitt hemlands natur, folklif och typer. Kanske har jag såsom nordbo lättare än sydlandingen att uppskatta denna nationella konst. Det är föga mening i att upprepa namn, okända för de flesta af mina läsare, eller att söka beskrifva taflor och teckningar, som genom de finaste skiftningar och enklaste motiv äro rent musikaliska förnimmelser. Vi må hoppas, att rysk god konst icke länge må förbli obekant för vårt land. Några namn må dock nämnas, och då vill jag börja med den svenskfödda Elsa Backlund. De båda figurtaflor, hon utställer, kan man utan tvekan räkna till det bästa. Ilia Repin har en egen sal och visar i 23 målningar såväl porträtt- som genremåleri. Dessutom fyller han en hel långvägg i teckningsafdelningen med ett 40-tal härliga teckningar och porträttsskisser af framstående män och kvinnor. En intressant bekantskap att göra är Valentin Serovs gedigna grupp af icke mindre än 19 genompraktiga figurmålningar, däribland porträtten af prinsessan Orlov och Ida Rubinstein, hvilka framstå som oförgätliga. Att det inom den ryska konsten äfven förekommer undervärdiga såväl som ultramoderna uttryck är gifvet, och bevis förekomma, som tyda på att opersonligheterna välja Paris-skolan, enkannerligen Matisse till ideal.

En annan nation, som hittills haft sväfvande

Septemberdialog.

anor inom konsten och som nu helt ger sig det ultramoderna i våld, är Schweiz. Mig förefaller det, som en utnött kvickhet, att inom så godt som hvarje nation återfinna detta brokiga färgprål, som i förening med klumpig teckning skall föreställa kor på äng eller barn i det gröna. Det finns nog beaktansvärda arbeten äfven här, men de äro ej underbara än att jag i denna artikel kan underlåta presentation.

Holland bjuder på mörka tafloer i ljusa salar. Det är underligt att på utställningar i våra dagar finna så mycket svart och brunt inom banala, breda guldramar. Men äfven under dessa mörka ytor finner den aktgifvande skatter af stort värde. Gör man sig blott den mödan, att objektivt gå från duk till duk, så erfar man snart stämning och intresse, som helt förflyttar en till detta märkliga land, där de stora slätterna och de pittoreska städerna förtona under den molnfulla luften eller där hafvets sandblandade brottsjöar rulla in mot dynerna. Mauve, Mesdag, van Essen, Jaci Maris äro de förnämsta framställarna häraf, medan den gamle nyligen aflidne Josef Israëls, Blommers, Thérèse Schwartze m. fl. fullödigta ansvara för figurmåleriet.

Från de holländska salarna kommer man till de danska. Skillnaden i de båda landens konst är väsentlig, ehuru det dock finnes så mycket gemensamt. Det gemensamma torde ligga i motivens karaktär samt färgens dämpande. Skillnaden ligger dock däri, att Danmarks salar bjuda på idel personligheter. Här är också uttrycket intensivare och färgen frigjordare. Stilla och redbart redogör Ring för småbyarna och dess befolknings förströelser. Hänförande stämning besitter Dorphs senskymning med ett sjäfullt tolkadt kvinnohufvud mot nattblå luft. Kända äro Hammershøis stilla värdiga interiörer. Äfven exteriörerna med utsikt öfver slott med gröna koppartak, äro under af teckning och observation. Einar Nielsen står sig alltjämt som en af Danmarks främsta målare, och hans bild "Konvalescens" återser jag hvarje gång med stigande beundran. Sällan ser man linjer i skönare rörelser, ägnade att väcka ro och stillhet, sällan dallrar inom de formgifvande linjerna en mer harmonisk ackordliknande färg. Och så ha vi Julius Paulsens sprittande liffulla solluft kring den älskliga nakna barngruppen i det gröna. Joakim Skovgaard och Syberg äro utmärkt representerade.

Tuxens porträtt af Krøyer, där aftonsolens varma skimmer belyser modellen och det öppna kustlandskapet, är som en innerlig lofsång öfver den hädangångne store konstnärsvännen och hans miljö. — Ett våldsamt afbrott gör Willumsen, som vill något stort, dekorativt, samt Jörgensen som vill visa, att han är bland de 999 parisare, hvilka sugit på Cezannes och Matisse's penslar.

Spaniens eleganta paviljong bjuder icke på så värst respektingifvande alster, sedan Anglada och Zuluaga utträdt och exponera hvar för sig. Där finns dock Sorolla, Rusinol och Zubiaurre. Belgien är soigneradt och visar sig vara släkt med Frankrike.

Österrike har sina karlar och främst då Gustav Klimt.

Ungern har också bestått sig med en liten retrospektiv grupp, där man med glädje stannar inför Munkaczys och Ladislao Paals fullödiga konst från 1870 och 80-talen. Det är ingen tidspillan, att i våra dagar offra några timmar på studiet af Munkaczys dukar. Mycket omtalade äro ju hans "Kristus inför Pilatus" och "Kristus på korset" likaså "En lifdömds sista timme", alla att se här. Paradporträtten och de förnämmas porträtt äro af Benczur och László.

(Forts.)

SCEN: *Läshörnet i det lilla lånbiblioteket och kaféet 1 tr. upp i ett omodernt hus vid Regeringsgatan. Några korgstolar kring ett rödlackeradt bord där "Votes for Women", "La Française", "Die Frau" och andra kvinnotidningar ligga uppstaplade. Fredrika Bremer på väggen. Vid en liten disk ägarinnan, en medelålders änkefru, nyhemkommen från Håknäs hvilohem.*

Inträder brunhyad och smal den första höstkunden, fröken Kennet: Goddag igen, fru Brorson.

Fru Brorson: Välkommen tillbaka. Ni ser er om, som om ni aldrig varit här förr.

Fröken Kennet (slår sig ner med en trött gest). Jag kom hem från semestern den sista augusti och i år kan jag inte vänja mig vid fångenskapen. Frihetsmånaden är en ljuf och förfärlig tid, som kvarlämnar en outhärdlig trånad. Herre Gud om jag hade pengar, bara lite pengar så att jag kunde ha råd att bo på landet. Alldeles ensam.

Fru Brorson: Ja, så olika är det. Här var en lärarinna uppe i somras, som bor i ett skolhus vid en landsväg mellan två byar. Jag berättade för henne hur lifligt här var om vintern, hur ni alla, intresserade af tidens frågor, bruka vika af från de lifliga, strålande gatorna hit upp på lediga stunder för att läsa tidningar, dra några bloss på en cigarett efter er middag och ert arbete eller dricka té om nätterna, när möten och föredrag var slut. Jag berättade hur roligt det var att se er alla duktiga yrkeskvinnor och hur intressant att höra er diskutera. När jag talade om att man döpt min lilla lokal till "Feministernas Rendez-vous", så grät hon.

Fröken Kennet: Hon vet inte, hur vi har det där hon sitter i ensamheten med sina böcker. Hon vet inte, hur man kan gå fram och tillbaka vid gathörnen om nätterna, när man skall skiljas, och undra hvad det skall bli af en i framtiden. (Stryker nervöst handen öfver pannan) Säg har inga af de andra kommit än?

Fru Brorson: Fröken är den första.

Fröken Kennet: Jag gick hit för att komma in i vintervanorna igen och lära mig se på det gamla sättet. Fru Brorson förstår: jag har varit vid hafvet och hedarna, och där fick jag andra mått att mäta med. Oändlighet och oföränderlighet var omkring mig och solarna gled ned i böljorna som alla solar af evighet. Hvad var vårt s. k. Stora Mål och vår lilla sträfvan att komma det närmare — bara obetydigheter. Och ändå var det hvad man "lefde för", som det heter.

Fru Brorson: Det där är rätt allvarsamt. Jag hoppas att det går om och ert arbete återigen bli precis så lifsviktigt, som ni behöfver för att lefva. Kaffe, som vanligt?

Fröken Kennet (tänder sin cigarett). Tack. Har ni ingenting nytt att berätta, har ni träffat någon af de våra som varit ute under valagitationen? Jag begriper inte hvad det är åt mig. Förr var höstvemodet lätt och mildt, nu är det tungt och — —

En röst från dörren: Å, strunt!

De båda andra: Hjäalten Adlercreutz!

Fröken Vollmar (hvars likhet med generalen i fråga består utom i den svarta napoleonshatten i en reslig gestalt och ett visst manhaftigt uppträdande). Goddag mina käraste. Jag är hänförd att vara här igen. Gud, hvad vi skall försätta många berg i vinter.

Fru Brorson: Det var annan klang det. Fröken Kennet har kommit hem från semestern med den erfarenheten att allt är fäfanglighet.

Fröken Vollmar: Du har förstas setat i någon dyster vrå och kurat hos släktingar. Men jag har varit vid kusten, och hafvet som blanknötte klipporna lärde mig outtröttlighet. När jag satt om kvällarna och såg ut öfver det oändliga vattnet, där solen sjönk, då samlade jag mig för mitt oroliga hjärtas innersta rum ett mått af stillhet, som skall bli min tillflykt, om jag någon sällan gång blir trött och modfärd i arbetet.

Fru Brorson ser på fröken Kennet, som sänker hufvudet och blir långsamt röd upp i pannan. "Jag är visst utnött," tänker hon.

Fröken Vollmar: Ty nu skall här arbetas. Jag har den sociala kursen och mina föredrag som vanligt; hvad skall du göra?

Fröken Kennet: Det vanliga. Skrivva protokoll.

Fröken Vollmar: Kampanjen börjar! Häfstängen under jordklotet och rösträtt åt kvinnorna!

Fröken Kennet: Det har vi sagt hvarje höst, och hvart har vi kommit?

Fru Brorson: Fröken Kennet tycker vi hinner så litet. Hon mäter med evighetsmått.

Fröken Vollmar: Det gör jag också, och därför tror jag att vi hinner fram tids nog.

CAFOUR.

Lågarö hvilohem.

I DEN UPPLÄNDSKA skärgården, i en liten vänlig vrå af Norrtäljeviken med en skyddande skog omkring ljusa ängar, som löpa ned mot den tysta lilla fjärden, har i sommar skapats ett hvilohem för arbetande kvinnor från Stockholm.

Den som tagit initiativet, ordnat hemmet och nu förestår detsamma är fröken Ellen Lagercrantz, en tid föreståndarinna vid Vällinge konvalescenthem, dit fattigvården sänder sådana sjukhuspatienter, som äro för kläna att börja arbeta efter utskrifningen, och sedan församlings-systemer i Adolf Fredrik. När man sätter sig in i de erfarenheter hon gjort under denna tid kan man förstå hur medlidandet med de trötta arbetande kvinnor, som äro för fattiga för att under vanliga förhållanden skaffa sig hvila på landet, till slut blef för tungt för hennes hjärta att bära, så tungt att hon på Guds försyn begynte företaget att skapa Lågarö hvilohem.

Den rödhvita villan på sjöbacken, tillbyggd och nyinredd af fröken Lagercrantz, har hela sommaren stått öppen för gäster, 14 stycken åt gången. För en summa af 30 kronor per månad, som ju är möjlig att åstadkomma just för den kategori kvinnor hemmets ägarinna vill hjälpa, butiksbiträden, fabriksflickor, arbetarhustrur, få de här njuta dagen i absolut hvila från det de vakna i de små nätta sofrummen i öfvervåningens botten till dess solen sjunker bakom skogstopparna, och sommar som vinter står hemmet öppet. Men Lågarö är inte bara en villa, det är en hel koloni, och på invigningsdagen för ett par veckor sedan voro alla åldrar representerade inom densamma. Ett litet blondt och blåögd bylte, som fått följa med sin mor ut till Lågarö liksom en del andra späda stockholmska medborgare var den yngsta medlemmen och för den och de andra fanns en särskild liten stuga på backen.

I en annan stuga bodde Hoppets här från Adolf Fredriks församling, en skara skolbarn, som utgjorde ett lefvande, blommande vittnesbörd på välsignelsen af gåfvorna från Barnens Dag.

Fröken Lagercrantz är dock icke nöjd med sitt verk, eller rättare anser det icke fullbordadt. Lågarö har en härlig slutning med pelarhög barrskog och där är platsen redan utsedd för en ny byggnad.

Med sin entusiasm och människokärlek anser fröken Lagercrantz ingenting omöjligt, och vi tro att hon också skall kunna beveka deras sinnen, i hvilkas makt det står att låta utvidningen med de nya möjligheterna för de trötta bli en verklighet.

FRIGGA CARLBERG PÅ SIN 60-ÅRS DAG, OMGIFVEN AF BARNEN FRÅN DEN AF HENNE LEDDA FÖRENINGEN MYRORNAS 7 BARNHEM. A. JONASSON FOTO.

DET VAR en kvinna med grått hår och mycket arbete bakom sig, som vaknade en morgon och sade till sig själf: i dag är jag sextio år, men det är nog ingen som minns det.

Så låg hon väl och tänkte på sina år och vägde hvart och ett i sin hand. Somliga voro alltför tunga, det var af hennes egna blödande sorger, och hon lade dem stilla ned vid sin sida. Under andra, som följde, sviktade också hennes händer, men hon kunde ändå lyfta dem, ty dessa år hade burit alla de orättvisor och den nöd och fattigdom hon såg omkring sig, och se, då hade de likväl blifvit dragligare bördor för hennes rygg.

När hon så räknat sina år, lär hon väl ha frågat sig själf: hvad äro de lika?

Men medan hennes hjärta dömde mellan smärta och glädje, mellan plöjning och sådd, mellan vänskap och motstånd, mellan hopp och verklighet för att finna svaret, var detta redan på väg, vandrande på hundrade små fötter.

Sextio år — sextio rosor.

Snart därpå, innan hon ännu funnit något svar, blef hon förberedd på att nu kommo de första lyckönskarna. Innan de ännu hunnit inom dörren, hörde hon att det var barnen, som kommo, de hemlösa, som hon gifvit hem

och som representerade en del af hennes livsverk. Men barnen, som tågade in så högtidliga, voro sextio, som hennes egna år, och hvarje år var en blomma i deras händer. I tur och ordning marscherade de fram och lämnade sina blommor, och snart hade hon alla sina år i fannen och därmed svaret på sin fråga, ty hvad voro de? Rosor.

Det är troligt att hon fann denna symbol mera poetisk än sinnrik, att hon tänkte på sina gråa hår och arbetets och mödans stämpel i sina drag och menade att lifvet själf gaf ett annat svar, troligt att hon log åt människorna, som se det gjutna livsblodet och likna det vid rosor.

Men hur hon än tydde symbolen, ett är visst: hon kom aldrig att tänka på att i dag historien upprepat sig själf, hon hade glömt hvad det berättas om en annan kvinna före henne, som såg det bröd hon bar till de hungrande förvandlas i rosor.

E. W.

FRÖKEN ELLEN LAGERCRANTZ UTANFÖR LÅGARÖ HVILOHEM. ALMBERG & PREINITZ FOTO.

UTSIKT FRÅN ÖGLUNDA GROTTA

UTSIKSTORNET VID ÖGLUNDA

Billingens turistlockelser.

En minnesrik och naturskön bygd.

ETT TURISTMÖTE Å BILLINGEN vid Öglunda grotta och utsiktstorn, på inbjudan af Valle härads turistförening, afhållles den 10 dennes, i närvaro af ledande män i Svenska Turistföreningens styrelse.

Få bygder i vårt land torde i fråga om naturskönhet och växlingsrikedom i naturscenerier kunna mäta sig med Valle härad. Sträckande sig utmed Billingens västra kant i hela dess längdriktning har häradet mot öster att uppvisa de präktigaste bergs- och skogspartier.

En af de högst sällsamma bergsformationerna — rester efter svunna tiders naturrevolutioner — är Öglunda grotta, där berget reser sig i lodräta mer eller mindre fristående pelare och in i berget format en aflång grottbildning af omkring 40 meters längd, 15 meters bredd och 8 à 10 meters djup. Vid randen af denna storslagna grottbildning uppförde Valle härads afdelning af Svenska Turistföreningen förliden sommar ett utsiktstorn, som invigdes den 1 juli.

Nedanför berget utbreder sig i nordlig och sydlig riktning en af hundratals småsjöar, rundade småkullar, löfdungar och åkerfält sammanfatt terräng, erbjudande en tafla af det mest tjusande behag. Sjöarnas mångfald har i folksägnen anslagits till "lika många som dagarna i året".

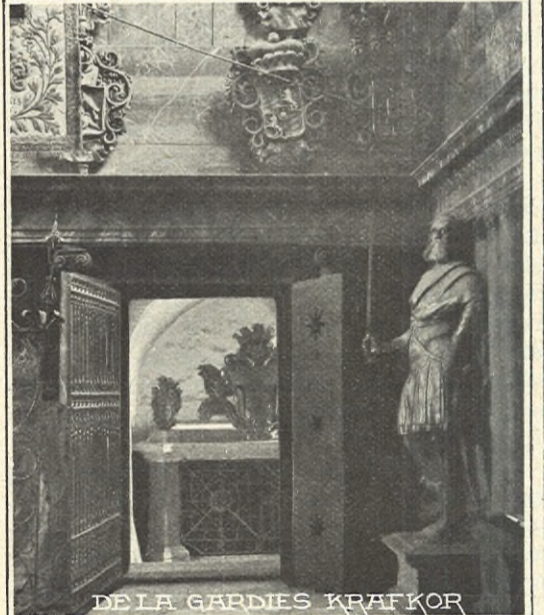
Omkring fem kilometer söder om Öglunda är Varnhems berömda klosterkyrka belägen och här mötes man af en mängd historiska minnen. Från och med reformationens införande fick Varnhems kloster i likhet med så många andra liknande inrättningar förfalla, och i våra dagar återstår af detsamma blott en stenhög söder om kyrkan. Klosterkyrkan, som under tidernas lopp flera gånger hemsökts af härjningar och

VARNHEMS KLOSTERKYRKA

VARNHEMS KLOSTERKYRKA INTERJÖR

DE LA GARDIES KRÄFKOR

HÖJENTORPS KUNGSGÅRD

AXVALLA SLOTT X

Det låg sorg i hans ord.
 — Ack jo, svarade hon och log.
 — Men det är inte lyckan, som utvecklar mest, Görel.
 — Nej, det har du nog så rätt i, och jag är dig tacksam för den hårda läxa du gaf mig. Nu när jag ser tillbaka är jag det. Utan den hade jag inte blifvit den människa jag är.
 Han såg på henne.
 Och han kände ett grand af oro.
 Det föreföll honom så dumt, om han nu skulle bli förälskad i henne, han som visste att kärleken icke kan vara för hela lifvet, icke när den är besvarad, ej när den är lycklig i alla fall, därför att kärleken till sitt eget väsen trår mot det ouppnådda och oupphinneliga!
 — Hvad du är frisk och ung! sade han.
 — Ja, jag är ung, svarade hon, jag blir aldrig annat! Och hennes ansikte strålade af inre visshet, och det var ett skimmer af lycka öfver henne, så att han ville slunga alla hänsyn och tillbedja henne.
 Men han behärskade sig.
 Kort därpå tog han afsked och lämnade henne.
 Men vid det sista ögonkastet såg han, att hon var blek och alls icke skär längre; och det strålande var borta.
 Och det stack till i honom, ty han tänkte, att det endast var kärleken, som gjorde henne vacker, och att hon stod i återskenet af en sjunkande sol, och i samma sekund som ljuskällan försvann skulle gråkall skymning falla öfver hennes drag, lidandets blekhet åter härska och afblomning och döende fortsättas.
 Nu följde en natt och en dag för honom hvarunder han stridde med sig själf.
 På kvällen sände han henne en rad och bad henne möta.
 Och hon kom.
 Det var en upprörd rad han skickat henne.
 — Jag trodde, att allt var klart emellan oss, sade hon med fast stämma.
 — Görel! svarade han. Det du berättat för mig, det har du vetat länge, men det var nytt för mig. Det har upprört mig...
 Nu tror hon väl att det är min tur, tänkte han inom sig, min tur att lida. Hvad vill jag? Ingenting! Men hvarför har jag sökt henne? Jag har inte kunnat annat. Hvilken makt drifver mig?
 — Jag förstår inte, hvarför du har velat träffa mig, hörde han henne säga i samma klara ton som nyss.
 Han log sväfvande.
 De gingo framåt den fuktiga trottoaren, där värregnet nyss framkallat disiga reflexer af lyktljusen. Få människor mötte. Deras steg ljödo så ensamma mot stenläggningen.
 De nådde tullen och kommo ut på en slätt. Här blef gatan väg. På ena sidan syntes stadens hus, på den andra löpte skogsbrynet.
 På himlen stack en klar månskära fram bland molnen, liksom en vapenklunga bland en nyplöjd åkers fåror.
 Slutligen stannade hon.
 — Vända, frågade han.
 — Ja!... Du säger intet?
 Han skakade på hufvudet.
 Så lade hon handen på hans arm.
 — Jag förstod inte att jag sårat dig, sade hon, det var inte min mening. Jag tyckte att vårt afsked var som det skulle vara, nu hade du fått veta allt, som du hade rätt att veta, det innebar också en befrielse för mig att ha fått tala ut. Och det var ingenting mera jag önskade, för vi ha ju ingen framtid.
 — Är du viss på det, Görel?
 — Ja! Ja! svarade hon hastigt.
 Och hon drog handen tillbaka och började gå in mot staden.
 — Jag orkar inte, sade hon. Det är bara det, jag orkar inte, jag har lidit för mycket för att kunna börja på nytt.

Scen ur andra akten i Gardesofficeren på Svenska teatern. Skådespelaren-gardesofficeren hr Wingårdh; skådespelerskan, fru Brunius, "mamman" (sittande vid operalogens barriär) fru Byström. Ateljé Jæger foto.

Från scenen och estraden.

FRILUFTSTEATERNS KULISSER ha visnat och dess fiender som dess vänner — hvilka senare helt visst utgöra flertalet — ha återgått till de mera stabila scenerna. Dessa ha emellertid den första tiden lefvat på sista musten af succéspjäserna från förra säsongen, troligtvis gifna hufvudsakligen för nyinflyttade eller de sista sommartisterna.

Ett nytt program var emellertid Gardesofficeren af Franz Molnár, som gafs på Svenska teatern. Stycket ville bevisa den sats, som man alltså äfven i Ungern, författarens hemland, tycks vara på det klara med: kvinnans list öfvergår mannens förstånd. Ett tacksamt tema, synd blott att den konflikt författaren byggt därpå var inspirerad af de gröfsta farstricken. En man, som icke kan finna något bättre sätt att utleta sin hustrus sinnelag än att maskera sig till den typ af man han tror henne beundra, och en hustru som förälskar sig i en karikatyr, framställd af hennes egen man — båda dessa figurer höra ju hemma i farsen. I sista akten finner man emellertid plötsligt en glimt af män-

niskoframställning. Där är mannen som tror på eller låtsar tro sin hustru mot bättre vetands, därför att hans kärlek inte kan bära att erkänna hennes otrohet och falskhet, hustrun, som värjer sig med den öfvade lögnerskans hela list och som gråter af blygsel då hon lyckas alltför väl. På denna lilla glimt och några roliga komedirepliker fick man lefva under aftonen. Herr Wingårdh var skådespelaren och fru Brunius hustrun, båda förträffliga. Publikens tycktes hysa mycket delade meningar om stycket.

Fru Anna Lisa Hwasser-Engelbrecht har åter efter sin mångåriga sjukdom framträdtt för offentligheten med ett deklamationsnummer på en af henne anordnad matiné. Skådespelerskans energi fick sin belöning i publikens erkänsla för hennes framställningskonst.

De som gå på teatern för att få skratta som det heter ha bara att välja teater dessa dagar. På Folkteatern t. ex. ges ett studentspex med Uppsalamotiv, författadt af Ejnar Norlén och Ture Nerman, två unga herrar som debutera för den större offentligheten. En rolig, ganska vågad första akt och den populära genren öfverhufvud bära stycket. —ER.

Han mindes hennes ord dagen förut, om hur ung hon kände sig, och han såg henne åter skär och strålande af lyckans återsken, och han tyckte att han skulle vilja fylla sitt lif med att gjuta skönhetsens ljus öfver denna unga kvinna, som haft makt att älska så.

Men han visste, att det var vanmäktigt, ty de kunde icke ha någon framtid, hon och han! Men en förklaring var han henne skyldig.

— Att jag måste återse dig berodde på, sade han, att du blef blek när jag gick. Jag ville minnas dig sådan du var, när du kysste mig. Hvarför kysste du mig?

— Jag vet inte... Af godhet, tror jag. Jag har intet annat ord.

— För mig var det en eld som tände.

— Då måste jag be dig förlåta.

— Ack nej, det behöfver du inte. Det är bara lika naturligt som när man tar ett grepp i ett strängospel att det ljuder!

Så gingo de tysta in mot staden, och snart slöt sig staden om dem, och de stodo vid hennes port.

— Du skulle kanske kunna förstöra mig en gång till, sade hon, men jag vill det inte.

Han fattade hennes båda händer och tryckte dem mot sitt bröst.

— Nej barn, det vill jag heller inte, sade han, vi ha ingen framtid!

Hon böjde hufvudet, så att ansiktet kom in i skuggan.

Han tillade:

— Men om vi en gång skulle stå inför döden, så att vi visste att det var slut snart, då skulle vi tillhöra hvarandra och fira lifvets afskedsfest, ville du det, säg?

Tyst som en vindfläkt kom hennes ja.

Och så skildes de.

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik,

medför enligt kongl. maj:ts medgivande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.

Gymnastikdirektörsexamen afslutas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 18 sept. Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Med. Dr E. Kleens

(ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m.

Vid Professor Unmans Institut börjar 2 okt. ny (ett-årig) kurs i Massage och Sjukgymnastik.

Den som vill undvika att i sommartid få en röd och fräckig hy bör ingnida den med Oatinecrème som är en naturprodukt framställd af ren hafre.

Oatine finnes öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 och Drottninggatan 63, Stockholm.

Damhårarbeten.

Peruker, Bonor, Flåtor, Länkar m. m. tusental. Obs. I Vi signera ej postpaket med "Hår", Herr o. Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58, Stockholm.

Rysk Fräkenpomada,

fullt oskadlig, storartad effekt, kr. 4,50 endast i Franska Parfymmagasinet, 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Crème de Cholepalmine, utmärkt antiseptiskt hudmedel, säljes i tuber à 30 öre hos Herrar Speceri-, Färg- och Parfymhandlande m. fl. samt å Apoteken.

Bästa järnmedel, utmärkt styrkande. Föreskrives af många läkare. Ferrin Apoteket Lejonet, Malmö.

Finnes äfven i form af Tabletter. Fås på apoteken.

Praktiska artiklar för fruktförvaring. Fruktställ, Fruktkorgar, Fruktplöckare, Fruktstegar, Potatistikistor. Begär vår pris-kurant och sänd oss i god tid en profbeställning.

Att själf måla (lackera) möbler m. m. kan hvem som helst med Ripolin. 84 färgtoner. Tor-kar fort med en porslinsliknande glans.

Berndorfer Ren-Nickel-Kokkär!

med vidstående fabriksmärke äga inga för hälsan skadliga egenskaper; äro de i längden billigaste kokkärlen; behöfva ej förtennas; angripas ej af soda; återköpas med kr. 4.50 per kg.

Max Däumichen, Stockholm.

Gynna Svensk Industri! Dammsugaren "Sanitär".

Besparing af tid, lindrigare och bättre utfört arbete ernås vid rengöring af bostäder etc. vid användning af VACUUM CLEANER, men se då till att ni får den svenska "Sanitär" som är effektiv, stark och lättskött.

A.-B. Praktiska Nyheter, Centralpalatset ing. från Jakobsgatan, Riks 12068. Stockholm. Allm. 19924. Försäljes af, bland andra Bosättningsmagasin & Mattbandlare, Lewin Svensson, 1 & 5 St. Nygatan, 13 Humlegårdsgatan samt hos järnhandlare.

Målarskolan, 38 Smålandsgatan. Tel. 62 Brunkeb. Undervisning i Porslin, Oljemålning, Gyllenläder, Läderplastik m. fl. ämnen. Lager af porslin, materiel för målning. Porslin brännes. Emma Nordberg. Augusta Peterson.

Lektioner i Linnesömnad, (äfven Blusar, Barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. — Hvarje elev disponerar en symaskin. Stockholm: Sibyllegatan 36, 4 tr. (hörnet af Karlavägen). Riks 3590. Allm. 21004. Malmö: Persens väg 2, 3 tr. (hörnet af Regementsgatan). Riks 4490, event. 4088.

Kurs i klädsömnad. Elever mottagas dagligen kl. 11—3. Upplysn. i skolan lokal. Grefsgatan. 57. Allm. tel. 22453. Aftonkurs två gånger i veckan. Prospekt på begäran. Selma Wahlgren.

Kurs i Klädsömnad och Linnesömnad. Lotten Dahlström, Hölländaregatan 6. Tel. Br. 209. Prosp. på begäran.

Richard Anderssons Musikskola.

LÄROÄMNET: Piano, Violin, Violoncell, Solosång, Allmän Musiklära och Harmonilära. Höstterminen börjar den 15 sept. 1911. Anmälningssdag: Tisdagen den 12 sept. och onsdagen den 13 sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. 1/2 2—1/2 3 e. m. alla dagar från den 15 september.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm. Lektionslokaler å Söder, Östermalm o. Öfre Norrmalm. Filialer finnas i Uppsala, Djursholm och Saltsjöbaden.

Kindergartenseminarium vid Uppsala Enskilda Läroverk

börjar fredagen den 15 sept. Anmälningar mottagas af Fru Agnes Petersson, adr. Kindergarten, Uppsala. Josef Liljeblad, Skolans rektor. Carola Eneroth, Skolans föreståndarinna.

Franska Skolan, Fullständigt högre elementarläroverk för flickor, Döbelnsgatan 9. (Allm. Tel. 78 11).

Nytt tidsenligt skolhus med nutidens alla bekvämligheter. Höstterminen börjar d. 15 sept. kl. 10 f. m. med allmänt upprop för kl. I—VIII samt för småbarnsskolan. Leksolan börjar d. 18 sept. kl. 12 midd.

Inträdespröfningar med nyinskrifna elever äga rum d. 14 sept. fr. o. m. kl. 10 f. m. Mottagningstid dagl. 1—2.

Kristinehamns Praktiska Skola. (Grundad 1878.) Sveriges största o. mest mångsidiga praktiska läroanstalt för män och kvinnor. Aderton olika fackavdelningar. Förbereder till realskoleexamen m. m. Stor tids-vinst. Nya kurser börja 1 aug., 1 sept., 1 okt., 1 nov. och 9 jan. Nära 7,000 elever bevilst skolan. Före val av skola rådfråga om möjligt förutvarande elever. Ny-bygd lokal med härligt läge Riks. 115. Begär prospekt. Upp-gif denna tidn. Carl Pehrson.

Tredje grundliga hushållskursen börjar 15 sept. för bildade flickor, som önska blifva verkligt dagliga husmödrar. Prospekt etc. från Fru Signe W. Wingårdh, Villa Wingårdh, Helsingborg.

Ingenjör-Akademi WISMAR a. d. Ostsee för Maskin- o. Elektro-Ingenjörer, Byggnadsingenjörer, Arkitekter. Förutvarande fackskoleelever emottagas.

Svenska kvinnor som gärna vilja pryda sitt hem med konstnärliga föremål försumma ej att köpa lotter till Svenska Slöjdföreningens treåriga konstindustrioteri. Dyrbara vinster; konstnärliga vinster; nyttiga vinster; alla produkter af svenskt konstnärligt arbete. — "Tänk på ett tal" — köp en lott till 9 kronor och vinn en verklig prydnad för hemmet. Lott till den 14 september och 14 december tillsammans 15 kronor.

Annonsera i Idun!

Herrar Annonörer torde beakta, att de genom "IDUN" träffa den stora burgna och köpstarka publiken öfver hela landet och främst de vid alla uppköp allena-rådande husmödrarna. Att Idun står oberörd af konkurrensen mellan öfriga illustre-rade veckotidningar ha vi nu fått ett nytt bevis på i den betydande ökning vår upplaga i år erhållit. Offerter lämnas och förfråg-ningar besvaras omgående af IDUNS ANNONSKONTOR.

Mazetti's "Ögon"-Cacao pr hektopak 45 öre. Härligaste arom! Genom sin styrka och absoluta renhet i bruket billigare än den ulländska. Ätgär endast för cirka 2 öre till en kopp!

Mazetti's "Kungs"-Cacao kostar endast 40 öre pr hektopak; garanteras också ren och oförfalskad. Varnas för efterap-ningar af påse och etikett.

TIDAHOLMS FANTASIMÖBLER Rikhaltiga variationer. Begär pris-kurant. Tidaholms Bruk, Tidaholm. Kungl. Hofleverantör. Föreljningsmagasin: Beridareban-gatan 27. STOCKHOLM

Specialaffär för SCHWEIZER-BRODYR, SPETSAR, VÄFNADER m. m. Tillverkning af DAMUNDERKLÄDER. Rikt profsortiment till landsorten. BRODERI-AFFÄREN. 3 KOMMENDÖRSG. 3.

Babylådan Fix. Tre ombyten småkl. t. den nyfödde, allt välsyddt, prydligt, i:ma kval. Kr. 10 + 50 öre frakt till landsorten. Beställn. af finaste babyutstyrselar: schweizerbrodyr, chambrie m. m. Bek. af läkare, sjukhus, barnm. Fru Ekberg, Bellmansg. 24, Sthlm. A. T. Sö. 882.

Kefir-Surmjolk är en genom jäsnings af komjölk framställd produkt. Frisk, syrlig smak, mycket lättsmält, högt näringsvärde (vid allmän svaghet, blodfattigdom o. s. v.), tarmrensande m. m. Beredes bäst, billigast och enklast af Trainers kefirtabletter, bepröfvade och pålitliga. Fås på apotek. Tillbakavisa efterap-ningar. Närmare upplysningar endast från Apotekare V. Karlin, Stockholm C. a.

Hårfärgningskamm. Färgar grått eller rödt hår till äkta blondt, brunt eller svart fullt propert och naturligt, hållbart årslång bruk-barhet. Pris 3 kr. Diskret försänding. Kem. Tekn. Nederl., E. Liljegren, Malmö 20.

Kronor 7:— En afpassad, broderad hvit linneklädning, bestående af 4 1/2 meter broderad bård, 1 st. broderadt framstycke till lifvet och 3 meter slätt linne i 120 cm. bredd erhålles för endast 7 kronor. Begär pris-kurant. Fabriken Spindeln, Uddebo.

Prenumerera på Idun Sparkasseränta 4 1/2 % Köpmannabanken Arsenalsgatan 9.

Med detta nummer följer Iduns Romanbilaga, ark 15.